

MÄÄRUS

[Registreerimise kuupäev] nr
[Registreerimisnumber]

Õpilaste teadustööde riikliku konkursi ja õpilasleiutajate riikliku konkursi läbiviimise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 9 lõike 4 alusel.

§ 1. Konkursside eesmärk

Õpilaste teadustööde riikliku konkursi ja õpilasleiutajate riikliku konkursi (edaspidi koos *konkurssid*) eesmärk on väärtustada teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni õpilaste hulgas, ergutada õpilasi mõtlema uutele lahendustele, toodetele, teenustele ning avaldada tunnustust ja anda tagasisidet konkursil väljapaistvaid tulemusi saavutanud õpilastele, nende juhendajatele, õpetajatele ning õppeasutustele.

§ 2. Konkursside väljakuulutamine

(1) Õpilaste teadustööde riikliku konkursi kuulutab igal aastal hiljemalt 31. detsembriks ja õpilasleiutajate riikliku konkursi hiljemalt 31. augustiks välja Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *ministeerium*) kantsler käskkirjadega.

(2) Käskkirjades märgitakse konkursside eelarve, auhindade arv ja suurus, konkursside kategooriad, konkursitöödele esitatavad nõuded, konkursitööde esitamise koht ja tähtaeg, esitatavate dokumentide loetelu ning konkursside tulemuste avalikustamisel avaldatavate andmete koosseis.

(3) Teated konkursside väljakuulutamise ja konkursitingimuste ning konkursitöödele esitatavate nõuete kohta avaldatakse Sihtasutuse Eesti Teadusagentuur (edaspidi *rakendusüksus*) ametlikes infokanalites.

§ 3. Õpilaste teadustööde riiklikul konkursil osalemine

(1) Konkursil võivad osaleda kõik konkursi väljakuulutamise hetkel 13 –19- aastased õpilased, sealhulgas kuni 3-liikmelised kollektiivid.

(2) Konkursil osalemiseks esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik või kollektiiv konkursi toimumisega samal või sellele eelneval kalendriaastal valminud konkursitöö eesti keeles, millele on lisatud kuni 1-leheküljelised eesti- ja ingliskeelsed kokkuvõtted.

(3) Kui konkursitöö on esitanud õpilaste kollektiiv või kui konkursitöö moodustab osa laiemast uurimistööst, peab kaaskirjas olema välja toodud iga õpilase panus töö valmimisse.

§ 4. Õpilasleiutajate riiklikul konkursil osalemine

(1) Konkursil võivad osaleda kõik konkursi väljakuulutamise hetkel 6-20-aastased lasteaias, põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses õppivad lapsed ja õpilased.

(2) Konkurss kuulutatakse välja järgmistes kategooriates:

- 1) 6–7-aastased lapsed ja 1. kooliaste;
- 2) 2. kooliaste;
- 3) 3. kooliaste;
- 4) gümnaasium ja kutseõppeasutus.

(3) Konkursil osalemiseks esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik või tema seaduslik esindaja rakendusüksusele konkursi toimumisega samal või sellele eelneval õppeaastal valminud konkursitöö. Töö esitamise keel on eesti keel. Konkursil osalemiseks võib konkursitöö esitada ka osaleja nõusolekul tema juhendaja või õpetaja.

(4) Ühe ja sama konkursitööga võib konkursil osaleda ainult üks kord.

(5) Konkursitöid koos kõigi nõutavate dokumentidega võtab rakendusüksus vastu igal aastal konkursiteates määratud tähtajaks.

§ 5. Konkursside komisjonide moodustamine ja töökord

(1) Õpilaste teadustööde riikliku konkursi läbiviimiseks moodustab rakendusüksus õigusaktidega sätestatud korras teadus- ja arendustegevuse eri valdkondade tunnustatud teadlastest ja ekspertidest kuni 20-liikmelise komisjoni. Õpilasleiutajate riikliku konkursi läbiviimiseks moodustab rakendusüksus teadus- ja arendustegevuse eri valdkondade tunnustatud teadlastest, disaineritest, inseneridest, õpetajatest, leiutajatest, valdkondlike kompetentsikeskuste esindajatest, rakendusüksuse ning ministeeriumi esindajatest kuni 18-liikmelise nõuandva õigusega alalise konkursikomisjoni (edaspidi koos *komisjonid*).

(2) Komisjonide tööd korraldab rakendusüksus, kes kutsub kokku komisjonide koosolekud. Komisjonid valivad endi hulgast esimehe ja aseesimehe. Komisjonid on otsustusvõimelised, kui koosolekust võtavad osa rohkem kui pooled komisjoni liikmetest, sealhulgas esimees või aseesimees.

(3) Komisjonid võtavad oma otsused vastu lihthäälteenamusega. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustav esimehe, tema äraolekul aseesimehe hääl.

(4) Komisjonide liikmed taandavad ennast komisjonide tööst, kui esinevad asjaolud, mis võivad mõjutada liikmete sõltumatust ja erapooletust konkursitöö hindamisel või milles esineb või võib tekkida huvide konflikt.

(5) Komisjonide koosolekute kokkuvõtte protokollitakse ning selle allkirjastavad komisjoni esimees ja protokollija.

(6) Konkurssidele esitatud tööde hindamiseks koostab rakendusüksus hindamisjuhendid lähtudes käesoleva määruse § 6 lõikes 2 ja § 7 lõikes 1 sätestatud hindamiskriteeriumitest. Hindamisjuhendid kinnitatakse rakendusüksuse juhatase käskkirjadega, kooskõlastades need eelnevalt komisjonidega.

§ 6. Õpilaste teadustööde riikliku konkursi läbiviimine

(1) Õpilaste teadustööde riiklik konkurss toimub kahes voorus. Esimeses voorus hindab komisjon konkursile laekunud konkursitöid vastavalt hindamiskriteeriumidele ning valib välja konkursitööd, mille autorid kutsutakse teise vooru. Teises voorus intervjueritakse esimese vooru läbinud konkursitööde autoreid.

(2) Konkursitöid hinnatakse esimeses voorus järgmiste kriteeriumide alusel:

- 1) valitud teema ja ülesehitus;
- 2) seatud eesmärgid, probleemipüstitus ja hüpoteesid;
- 3) meetoodika valik;
- 4) analüüs ja järeldused;
- 5) teemakohase kirjanduse kasutamine;
- 6) vormistus;
- 7) töö eripära ja silmapaistvus.

(3) Pärast esimest vooru teavitab komisjon osalejaid kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esimese vooru tulemustest, teatades samaaegselt esimese vooru läbinud konkursitööde autoritele teise vooru toimumise aja ja koha.

(4) Teises voorus hindab komisjon konkursitööd ja selle esitlust.

§ 7. Õpilasteleiuatajate riikliku konkursi läbiviimine

(1) Konkursile esitatud tööde hindamine toimub järgmiste kriteeriumide alusel:

- 1) probleemi püstitus ja aktuaalsus;
- 2) kasutajasõbralikkus ja sihtgrupi analüüs;
- 3) lahenduse uudsus;
- 4) tööprotsessi kirjeldus, analüüs, seosed ja järeldused;
- 5) töö vormistus.

(2) 6-7-aastaste laste ja 1. kooliastme tööde puhul hinnatakse konkursitöö ideed ja originaalsust ning elulisust. 2. ja 3. kooliastme puhul hinnatakse ideed ja teostatavust. Gümnaasiumi ja kutseõppeasutuse kategoorias hinnatakse idee teostust.

§ 8. Komisjonide ülesanded

(1) Konkursside läbiviimiseks komisjonid:

- 1) teevad ministeeriumile ettepaneku konkursitöödele esitatavate nõuete, auhindade suuruse ja arvu kohta;
- 2) hindavad konkursile esitatud konkursitöid;
- 3) teevad ministeeriumile ettepaneku konkursitulemuste kinnitamiseks ja auhindade määramiseks;
- 4) teevad ministeeriumile ettepaneku osaleja(te) kohta, kellel on õigus esindada Eestit igaaastastel väliskonkurssidel.

(2) Komisjonidel on õigus:

- 1) kaasata konkursitööde hindamisele eksperte või moodustada konkursitööde hindamiseks alakomisjone, nimetades alakomisjoni esimeheks komisjoni liikme ning kinnitades alakomisjoni töökorra;
- 2) teha ministeeriumile ettepanek täiendavate auhindade väljaandmiseks;
- 3) teha ministeeriumile ettepanek autasustada tunnustust leidnud konkursitööde juhendajaid;

- 4) vastava tasemega konkursitööde puudumisel teha ministeeriumile ettepanek jätta osa auhindu välja andmata;
- 5) teha ministeeriumile konkursside eelarvete piires auhindade jaotuses muudatusettepanekuid;
- 6) võrdse tasemega konkursitööde puhul teha ministeeriumile ettepanek jagada auhind mitme konkursitöö vahel.

§ 9. Konkursitulemused

- (1) Konkursitulemused kinnitab ministeeriumi kantsler käskkirjadega komisjonide ettepanekutele tuginedes.
- (2) Õpilaste teadustööde riikliku konkursi tulemused tehakse teatavaks igal aastal hiljemalt 15. maiks ja õpilasleiutajate riikliku konkursi tulemused hiljemalt 31. detsembriks ministeeriumi ning rakendusüksuse ametlikes infokanalites.
- (3) Konkursside töid säilitatakse rakendusüksuses seitse aastat alates konkursitööde esitamise tähtajast tuginedes rakendusüksuses kehtestatud isikuandmete töötlemise tingimustele.

§ 10. Konkursside luhtumine

Konkursid loetakse luhtunuks, kui konkurssidel osalemiseks ei esitatud ühtegi konkursitööd või ükski konkursitöö ei vastanud esitatud nõuetele. Konkursside luhtumisel otsustab ministeerium uute konkursside korraldamise.

§ 11. Rakendussätted

- (1) Enne käesoleva määruse jõustumist välja kuulutatud konkursside läbiviimisele kohaldatakse konkursside läbiviimise ajal kehtinud tingimusi ja korda.
- (2) Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt 1. oktoobrist 2025.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Kallas
minister

(allkirjastatud digitaalselt)
Triin Laasi-Õige
kantsler